מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין כיצד נבנית כותרת טובה ומה הופך אותה למטעה
- לזהות כותרות פיתוי ולהסביר מדוע הן פוגעות באמון
- לתרגל אוצר מילים וכתיבה ביקורתית בעקבות הטקסט

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת הנקרא - בחירה

1. ב – על תשומת הלב של הקוראים
2. ג – העורך או העורכת
3. ב – קצרה, ברורה, מעוררת סקרנות
4. ב – הוא מפסיק להאמין לכותרות של האתר
5. ב – לחלון ראווה
6. ב – האם הכתבה מספרת את מה שהכותרת הבטיחה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – גם מוכרים בצדי הדרכים קראו אותן בקול רם
2. נכון – כך נאמר בפסקה 2
3. לא נכון – הן מבטיחות הרבה ומספקות מעט
4. נכון – כך נכתב בפסקה 3
5. לא נכון – הטקסט ממליץ שלא להגזים במספרים
6. לא נכון – הטקסט אומר שהיא הופכת אותנו לקוראים חכמים יותר, לא חשדנים

חלק ג' – השלמת מילים

1. לשכנע
2. פער
3. פיתוי
4. אמון
5. להגזים
6. ביקורתית

חלק ד' – התאמה - מושג והסבר

- 1 – ד (דבר בעל ערך שיש ממנו כמות מוגבלת)
- 2 – ג (הבחירה מה לפרסם ובאיזה ניסוח)
- 3 – ה (החוסר בין מה שיודעים למה שרוצים לדעת)
- 4 – ב (קריאה שבודקת ושואלת)
- 5 – א (האמונה שאפשר לסמוך על מה שנאמר)

חלק ה' – סדר הגיוני - מהעיתון המודפס להיום

1. כותרות התחרו על מקום בעמוד הראשון של עיתון מודפס
2. מוכרים עמדו בצדי הדרכים והקריאו את הכותרות בקול
3. כותרות עברו להופיע באתרי חדשות ועל מסכים קטנים
4. כל כותרת מקבלת רק שנייה או שתיים לשכנע את הקורא לעצור

חלק ו' – כתיבה ביקורתית

1. בודקים שהכותרת קצרה, ברורה, מעוררת סקרנות ואינה מגזימה או מבטיחה דבר שלא קיים בתוכן
2. תלמידים יציינו הבטחה מוגזמת או עמומה שאינה מתקיימת בתוכן הכתבה עצמה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- קצרה, ברורה, מעוררת סקרנות
- הם מפסיקים להאמין לכותרות של אותו אתר - האמון נפגע
- לבדוק אם הכתבה באמת מספרת את מה שהכותרת הבטיחה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדיון קצר על כותרת שמשכה את התלמידים לאחרונה, בהתאם לשאלת הפתיחה בטקסט
- בחלק הפתוח כדאי לאסוף כמה כותרות שהתלמידים כתבו ולבדוק יחד אם הן עומדות בכללי האצבע מהטקסט
- פריטי ה-skip_n מתאימים להשמטה בגרסה לחינוך מיוחד, ללא פגיעה ברצף התרגול

דף תרגול: הקרב על תשומת הלב

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הטקסט מסביר איך עורכים כותבים כותרות מעניינות בעיתונים ובאתרים, ולמה חשוב שהכותרת תהיה גם נכונה וגם מושכת.

📖 מילון קטן:

משאב	דבר שיש לו ערך ויש ממנו כמות מוגבלת
העריכה	הבחירה מה לפרסם, באיזה סדר ובאיזה ניסוח
מעוררת	גורמת להתעורר, מעוררת רגש או רצון
פער	רווח, חוסר בין מה שיודעים לבין מה שרוצים לדעת
פיתוי	משיכה של מישהו לעשות משהו, לפעמים בדרך לא הוגנת
האמון	האמונה שמישהו אומר אמת ושאפשר לסמוך עליו
ביקורתית	קריאה שבודקת ושואלת ואינה מקבלת הכול כפשוטו

1 חלק א' – הבנת הנקרא - בחירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה הדבר שעליו נלחמות הכותרות?

א) על מקום בעיתון בלבד ב) על תשומת הלב של הקוראים ג) על כסף מהמפרסמים

ד) על תפקיד העורך

2. מי כותב את הכותרת הסופית?

א) הקורא ב) הכתב בלבד ג) העורך או העורכת ד) המדפיס

3. מה צריך להיות בכותרת טובה?

א) ארוכה, מצחיקה, צבעונית ב) קצרה, ברורה, מעוררת סקרנות ג) משעשעת, מוזרה, שקרית

ד) מדויקת, משעממת, פשוטה

4. מה קורה כשהכותרת מבטיחה הרבה ולא מקיימת?

א) הוא נהנה יותר ב) הוא מפסיק להאמין לכותרות של האתר ג) הוא ממליץ על האתר לחברים

ד) הוא לא שם לב לכלום

5. למה הטקסט משווה כותרת טובה?

א) לדלת נעולה ב) לחלון ראווה ג) לשלט אזהרה ד) לספר עבה

6. מה כדאי לבדוק לפני ששולחים כתבה לחבר?

א) האם הכותרת מצחיקה ב) האם הכתבה מספרת את מה שהכותרת הבטיחה

ג) האם הכותרת קצרה מספיק ד) האם יש בכתבה תמונה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בעבר כותרות התחרו רק על מקום בעמוד הראשון של העיתון המודפס.	☐	☐
2	לפי הטקסט, כותרת טובה יכולה להשתמש בפועל חזק או בשאלה מסקרנת.	☐	☐
3	כותרות פיתוי תמיד מספקות בדיוק את מה שהבטיחו.	☐	☐
4	האמון הוא לפי הטקסט הנכס החשוב ביותר של מערכת חדשות.	☐	☐
5	הטקסט ממליץ להגזים במספרים כדי למשוך קוראים.	☐	☐
6	קריאה ביקורתית הופכת אותנו לחשדנים כלפי הכול.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. כל כותרת מקבלת רק שנייה או שתיים כדי _____ אותנו לעצור.

2. כותרת כמו שאלה מסקרנת משאירה _____ שהקורא רוצה לסגור.

3. כותרות _____ מבטיחות הרבה ומספקות מעט.

4. הדבר החשוב ביותר שמתבזבז מכותרות מטעות הוא ה _____ .

5. כלל אצבע חשוב הוא לא _____ במספרים בכותרת.

6. קריאה _____ בודקת אם הכתבה מקיימת את מה שהכותרת הבטיחה.

4 חלק ד' – התאמה - מושג והסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. משאב	___	**א.** האמונה שאפשר לסמוך על מה שנאמר
2. העריכה	___	**ב.** קריאה שבודקת ושואלת
3. פער	___	**ג.** הבחירה מה לפרסם ובאיזה ניסוח
4. ביקורתית	___	**ד.** דבר בעל ערך שיש ממנו כמות מוגבלת
5. האמון	___	**ה.** החוסר בין מה שיודעים למה שרוצים לדעת

5 חלק ה' – סדר הגיוני - מהעיתון המודפס להיום

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	כל כותרת מקבלת רק שנייה או שתיים לשכנע את הקורא לעצור
☐	כותרות התחרו על מקום בעמוד הראשון של עיתון מודפס

☐	מוכרים עמדו בצדי הדרכים והקריאו את הכותרות בקול
☐	כותרות עברו להופיע באתרי חדשות ועל מסכים קטנים

6 חלק ו' – כתיבה ביקורתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו כותרת קצרה ומדויקת לידיעה על תחרות ספורט בבית הספר, בלי להבטיח יותר ממה שבאמת קרה.

2. הביאו דוגמה לכותרת פיתוי שראיתם או שאתם מדמיינים, והסבירו מה הופך אותה למטעה.

כרטיס יציאה

מהן שלוש הדרישות מכותרת טובה לפי הטקסט?

מה קורה לאמון הקוראים כשכותרת מטעה אותם שוב ושוב?

מה כדאי לבדוק לפני שמשתפים כתבה עם כותרת מסקרנת?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀